

20.3.2008

Kaupunginhallitukselle

Khs dnro	2008-881/236
Stn dnr	
Saap./Anl.	31-03-2008

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELAITOKSEN ESITYS
INNOVAATORAHASTOKOHTEEKSI

HKI	
28.03.2008	
Dnro	2008-232/661

Kulttuuriraitiovaunu

Liikennelaitos esittää, että innovaatorahaston tukea myönnettäisiin 90 000 euroa Kulttuuriraitiovaunukonseptin toteuttamiseksi Helsinkiin. Kulttuuriraitiovaunu on osa elävää inspiroivaa Helsinkiä, jossa on mukava asua ja viihtyä vierailta. Kulttuuriraitiovaunun on tarkoitus aloittaa liikennöinti syksyllä 2009.

Ehdotuksen perustelut:

Raitiovaunu on keskeinen osa Helsingin katukuvaa. Helsinki ilman raitiovaunuja olisi kuin koski ilman vettä – pysähtynyt ja tyhjä. Helsinki on pyrkinyt ansiokkaasti viime vuosina profiloitumaan kulttuuritarjonnaltaan houkuttelevaksi kaupungiksi, jonne Pohjolaan ja Itämeren alueelle matkustavien turistien kannattaa poiketa. Heille raitiovaunu on luonteva tapa liikkua. Ennen kaikkea raitiovaunu kuitenkin tarjoaa mukavan helsinkiläisen tavan liikkua kaupungissa ja kokea sen eri puolia – kenelle tahansa.

Kulttuuriraitiovaunu (kulttuurispåra / taideratikka), on konsepti, jonka Liikennelaitos haluaa toteuttaa piristämään Helsingin katukuvaa. Ulkoisesti vaunu on taide-teos. Taideteos toteutetaan yliteippauksella, eikä vaunussa ole näkyvää ulko-mainontaa. Vaunu poikkeaa siten selvästi muista raitiovaunuista.

Kulttuuriraitiovaunussa yhdistyy mahdollisuus piristää joukkoliikennekäyttäjien arkea, edistää helsinkiläisten kulttuurilaitosten tunnettuutta sekä tarjota tunnetuille ja tuntemattomammillekin taiteilijoille foorumi saada teoksiaan ihmisten tietoisuuteen.

Kulttuuriratikka on normaalissa matkustajaliikenteessä, mutta se erottuu ulkoasultaan ja sisätiloiltaan tavallisista vaunuista. Kulttuuriratikassa matkustaessaan voi unohtaa hetkeksi tavallisen hektisen arjen ja seurata mm. vaunun sähköisiltä informaationäytöiltä millaisia kulttuuritapahtumia Helsingissä on juuri nyt tarjolla. Neljä kertaa vuodessa vaunussa järjestetään jokin noin viikon mittainen tapahtuma, jolloin vaunu poikkeaa sisätilansa osalta tavallistakin enemmän muista vaunuista. Tapahtumia voivat olla esimerkiksi Helsingin juhaviikkojen yhteydessä järjestettävät performanssit tai vaikkapa Helsinki-aiheisten runojen pohjalta järjestetty runonlausuntatapahtuma. Tapahtumien järjestämisessä ja sisällöntuotannossa tehdään yhteistyötä kulttuuriasiainkeskuksen kanssa.

Taiteellisten ja kulttuuristen arvojen lisäksi kulttuuriratikassa on mahdollisuus testata sellaisia mm. matkustajainformaation kehittämiseen liittyviä teknisiä ratkaisuja, joiden vieminen todelliseen kenttäkokeeseen olisi muutoin hankalaa. Näin kulttuuriratikalla on suora yhteys Helsingin joukkoliikenteen peruspalvelujen kehittämiseen.

HKL on alkanut varustaa raitiovaunuja ja busseja satelliittipaikannuslaitteilla ja langattomalla laajakaistayhteydellä. Kulttuuriraitiovaunukonseptissa näitä mahdollisuuksia voidaan hyödyntää ennakkoluulottomasti. Uusin tekniikka mahdollistaa kulttuuriraitiovaunussa erilaisia palveluja, kuten mm, kaupungin merkittävien kulttuurikohteiden esittelyä näytöillä paikkaan sidotusti aina silloin, kun vaunu on kyseisen kohteen kohdalla.

Kulttuuriraitiovaunun toteutusedellytysten luomiseksi rahoituksen hankkiminen on välttämätöntä. Liikennelaitos maksaa raitiovaunun varustelukulut ja visuaalisen ilmeen toteutuksen etupainotteisesti. Kulttuuriraitiovaunun ylläpito sekä vaunussa toteutettavat tapahtumat on tarkoitus rahoittaa pääosin yritysyhteistyön (sponsorointi) avulla. Kulttuuriraitiovaunun sponsorointisopimus tehdään viisivuotiseksi.

Myöntämällä innovaatorahaston tukea kulttuuriraitiovaunukonseptin toteutukseen kaupunginhallitus edistää samalla kaupungin johdon tärkeäksi linjaamia tavoitteita, kuten elävän kaupunkikuvan kehittämistä, kaupungin myönteistä imagoa, ympäristöystävällisten liikennemuotojen houkuttelevuutta ja ylipäänsä joukkoliikenteen positiivista näkyvyyttä.

Hankkeen sisältö eritellysti sen osuuden osalta, johon haetaan innovaatorahastosta tukea:

KULTTUURIRATIKAN NÄKYVÄT ULKO-OSAT	
Ulkokuori "Elävä liikkuva taideteos"	25 000 €
-teippaus 15 000 €	
-suunnittelu 10 000 €	
Kulttuuriraitiovaunun veistostunnus "Maskotti" vaunun katolla, tapahtumien yhteydessä valaistu (suunnittelu + valut 20 500€, viimeistely ja valvonta 4100 €)	24 600 €
KULTTUURIRATIKAN NÄKYV ERIKOISSIUSTUS	
Erikoisistuimet asennuksineen enintään 600 € /kpl x 50	30 000 €
(vaihtoehtoina esim: vanerista taivutettu, "ykkössarjan penkki" toppauksella, erityisverhoilulla)	
Istuinten sijoitus looseiksi ja /tai sohviksi (30-50% istuimista)	10 000 €
KULTTUURIRATIKAN TEKNIikka	
Kohdennettu kaiutinjärjestelmä (riittävä äänentoisto esim. musiikille)	2 000 €
LCD-näyttöjä 8 kpl (a' 1000 euroa)	8 000 €
Valokatto loisteputkilla	5 000 €
Loisteputket, joissa päivänvalomainen värilämpötila	50 €
Himentimet (esim. ratikan jako 3 valaistusalueeseen)	300 €
Palamatonta materiaalia olevat verhot kiinnityksineen	4 000 €
(esim. kaihdin tai nk. mummonverho)	
Kiinnikkeet vaunussa esitettäviä taideteoksia varten	5 000 €
Kulttuuriraitiovaununkonseptin näkyvän osuuden suunnittelukulut	20 000 €
Aloituskulut yhteensä	133 950 €

Liikennelaitos esittää, että kaupunginhallitus myöntää sille kaupungin innovaatorahastosta 90 000 euroa (alv 0%) kulttuuriraitiovaununkonseptin toteuttamiseen.

Liikennelaitoksen raitioliikenneyksikkö ja viestintä maksavat etupainotteisesti aloituskulujen loppuosuuden n. 44 000 euroa sekä yritys yhteistyökonseptin luomisesta ja siihen liittyvien tarvittavien asiakirjojen teettämisestä aiheutuvat konsulttikulut n. 30 000 euroa. Liikennelaitoksen omaa henkilötyöaika ei ole otettu edellä esitettyyn laskelmaan mukaan.

Kulttuuriraitiovaunun vuosittaiset ylläpitokustannukset sisältäen neljän vuosittaisen tapahtuman järjestämiskulut sekä normaalista mainosmyynnistä menetettävät tulot on arvioitu olevan n. 120 000 euroa. Tämä osuus katetaan vaunulle hankittavalla sponsorituella.

Helsingissä 20.3.2008

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ville Lehmuskoski
suunnittelujohtaja
Helsingin kaupungin liikennelaitos

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Pekka Sirviö *MATTI LAHDEJÄRANTTA*
raitoliikenneyksikön johtaja *TÄRMITUSJOHTAJA*
Helsingin kaupungin liikennelaitos

KULTTUURIKOHTEET LINJAKARTALLA

Taidemuseot, galleriat:

1. Amos Anderssonin taidemuseo
2. Kiasma
3. Taidemuseo Meilahti
4. Tennispalatsi
5. Kaapelitehdas: Suomen valokuvataiteen museo, Teatterimuseo
6. Suomen kansallismuseo
7. Designmuseo
8. Ateneum
9. Galleria Sculptor
10. Valokuvagalleria Hippolyte
11. Galleria Anhava

Teatterit:

12. Kansallisteatteri
13. Helsingin Kaupunginteatteri
14. Suomen Kansallisooppera
15. Aleksanterin teatteri

Koulut

16. Taideteollinen korkeakoulu
17. Sibelius-Akatemia
18. Kuvataideakatemia
19. Teatterikorkeakoulu

Julkiset veistokset:

20. Havis Amanda
21. Lähde/UKK-muistomerkki
22. Marsalkka Mannerheimin ratsastajapatsas
23. Sibelius-monumentti
24. Rumba

Kulttuuriläitökset:

25. Nosturi
26. Taidehalli
27. Design Forum
28. Finlandiatalo

Helsingissä on raitiovaunureittien varsilla runsaasti kulttuuritarjontaa. Eri kohteiden tiedot päivittyvät vaunun sähköisillä näytöillä reaaliaikaisesti sen mukaan, missä vaunu kulloinkin liikkuu.

Teippauksella vaunun ulkonäkö voidaan tehdä hyvin näyttäväksi ja persoonalliseksi liikkuvaksi taideteokseksi. (Kuvan vaunu on mainosteipattu. Kulttuuriraitiovaunu ei olisi liikkuva mainos).